

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-72/17-50/21
EPA 308 XXVI
Podgorica, 19. decembar 2017. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 14. sjednice, održane 19. decembra 2017. godine podnosi Skupštini

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RADU FONDA ZA ZAŠTITU I OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA ZA 2016. GODINU

Odbor za ljudska prava i slobode na 14. sjednici, održanoj 19. decembra 2017. godine, kao nadležni odbor, razmotrio je Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2016. godinu, koji je Skupštini Crne Gore podnio Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava.

Uvodno obrazloženje Izvještaja o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2016. godinu podnio je direktor Fonda Safet Kurtagić.

Pojasnio je razloge kašnjenja u dostavljanju Izvještaja:

- Odluka o prvoj raspodjeli sredstava donešena je krajem aprila 2016. godine, a o drugoj krajem maja iste godine;

- Potpisivanje ugovora o finansiranju i sufinansiranju projekata realizovano je mjesec dana nakon toga, jer je većina korisnika morala da revidira projekte;

- Pravilnikom o kriterijumima za vrednovanje projekata i raspodjelu sredstava za finansiranje i sufinansiranje projekata iz sredstava Fonda regulisano je da realizacija podržanih projekata može trajati do godinu, a korisnici sredstava dužni su da konačan izvještaj o realizaciji projekta dostave u roku ne dužem od mjesec dana od završetka realizacije;

- Značajan broj korisnika sredstava iz opravdanih razloga je produžio taj rok i

- Malobrojnoj stručnoj službi Fonda u kojoj je na kraju izvještajnog perioda radilo pet izvršilaca na neodređeno i četiri na određeno vrijeme potrebno je najmanje dva do tri mjeseca za evaluaciju projekata.

Uz Izvještaj su dostavljeni i najznačajniji statistički podaci o raspodjeli sredstava i realizaciji podržanih projekata, a na web sajtu Fonda se nalaze podaci o svakom podržanom projektu pojedinačno, od 2008. do 2016. godine.

Tokom rasprave u kojoj su učestvovali članovi Odbora i predstavnik NVO "Građanska alijansa" ukazano je na sledeće **pozitivne aspekte rada Fonda**:

- da je Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, po mišljenju većine članova Odbora, opravdao svoje postojanje, jer je od osnivanja podrškom za oko 1300 projekata doprinio očuvanju i razvoju nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda u oblasti nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta;

- posebno je značajan njegov doprinos razvoju kulturoloških osobina sredina u kojima dominantno žive manjinski narodi;

- pored očuvanja identiteta manjinskih naroda doprinosi afirmaciji vrijednosti koje će nas zbližavati i

- postoji određeni napredak u radu Fonda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Međutim, ukazano je i na **negativne aspekte rada Fonda:**

- nedostatak kvalitetnog stručnog kadra i nedovoljno brz napredak u radu;
- kontinuirani problemi u raspodjeli sredstava Fonda, čijih sedam odluka je do sada poništeno presudama Upravnog suda, dok je na Upravnom sudu u toku postupak po četiri odluke Fonda;
- loša praksa dodjele nedovoljnog iznosa sredstava po projektu u cilju obuhvata većeg broja projekata, što onemogućava njihovu kvalitetnu realizaciju i konkretan učinak;
- po mišljenju pojedinih članova Odbora i predstavnika NVO, određene projekte, poput praktikovanja vjerskih obreda koji su pojedinačni, lični čin, a ne manjinska, kolektivna prava ne bi trebalo finansirati iz sredstava Fonda, i
- nedostatak kvalitetnog monitoringa tokom realizacije projekata finansiranih iz sredstava Fonda kojim bi se ispratili konkretni rezultati i ostvareni ciljevi.

Ocijenjeno je da je radi poboljšanja njegove efikasnosti neophodno jačanje kadrovskih kapaciteta, uz uvjerenje da će se implementacijom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama doprinijeti rješavanju postojećih nedostataka i poboljšanju rada Fonda. Izraženo je očekivanje da će Fond dostaviti Skupštini Crne Gore Izvještaj o radu za 2017. godinu do 31. marta 2018, u skladu sa rokom definisanim Zakonom.

Nakon rasprave Odbor je **jednoglasno** (sa šest glasova „za“) **podržao** Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2016. godinu i odlučio da predloži Skupštini da, saglasno članu 162 stav 2 Poslovnika Skupštine, donese sledeći

ZAKLJUČAK:

1. Prihvata se Izvještaj o radu Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava za 2016. godinu.
2. Skupština Crne Gore ocjenjuje da je Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava od svog osnivanja podrškom za realizaciju oko 1300 projekata značajno doprinio očuvanju i razvoju nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i opravdao svoje postojanje.
Međutim, Skupština ocjenjuje da Fond treba da uloži dodatne napore u poboljšanje rada, posebno u dijelu koji se odnosi na raspodjelu sredstava. Takođe, neophodno je obezbijediti kvalitetniji monitoring i evaluaciju svih projekata finansiranih od sredstava Fonda kako bi se jasno utvrdili konkretni rezultati i ostvareni ciljevi, značajni za pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, ali i sve građane Crne Gore.
3. Skupština ohrabruje Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava da ojača kadrovske kapacitete ali i intezivira aktivnosti na obuci i usavršavanju postojećeg stručnog kadra kako bi se osposobili za vršenje kvalitetnog monitoringa i evaluaciju podržanih projekata.
4. Skupština očekuje da će uvođenje dvostepenosti u odlučivanje o projektima koji se finansiraju iz sredstava Fonda i konstituisanje novih organa Fonda, u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list CG“, broj 31/17), doprinijeti boljoj selekciji projekata, većoj transparentnosti i efikasnosti procedura po kojima se vrši raspodjela sredstava, o čemu se mora dodatno voditi računa i zbog dosadašnjih sedam presuda Upravnog suda kojima su poništene odluke o raspodjeli sredstava Fonda.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Mirsad Murić, član Odbora.

